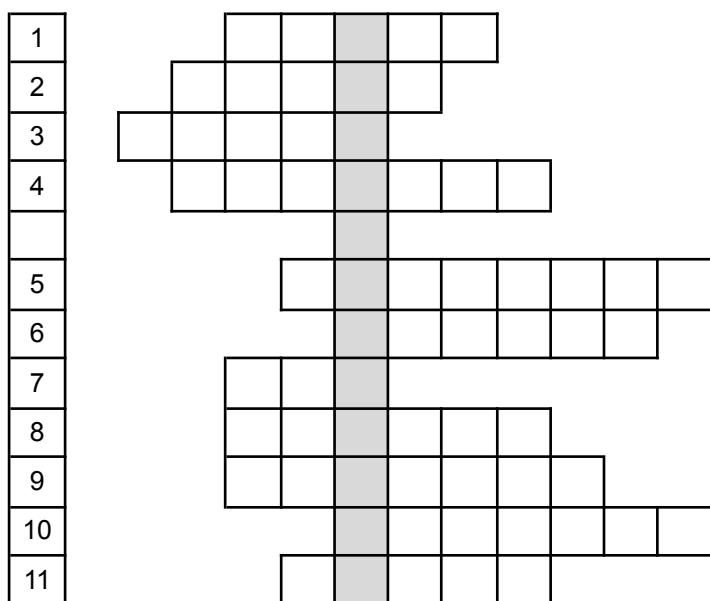

VČELÍSEK 4/2025

Ten čas ale letí. Už máme druhý jarní měsíc. A my tu máme opět sbírku různých úkolů, kterým si procvičíte své znalosti a dovednosti nejen v oblasti včelaření.

Doplňovačka

1. Část ústního ústrojí včely, kterým získává z květů řidší nektar.
2. Vývojové stadium včely po vajíčku.
3. Vchod do úlu.
4. Nejpočetnější včely v úle. Vykonávají téměř všechny potřebné činnosti pro včelstvo.
5. Největší buňka v úle.
6. Jiný název pro violku vonnou.
7. Nebezpečné bakteriální onemocnění včelího plodu.
8. Část ústního ústrojí včely, kterým získává hustší sladinu.
9. Vyústění voskové žlázy včely.
10. Ochrana hlavy včelaře.
11. Jinými slovy "kuřák".

Kvízové otázky

1. Jak se jmenoval propagátor rámkové míry 39 krát 24 cm?
 - a. František Adamec
 - b. Lorenzo Langstroth
 - c. Gregor Mendel
2. Jakou barvu včela nevidí?
 - a. zelenou
 - b. modrou
 - c. červenou
3. Proč včela umí určit polohu Slunce i na zamračené obloze?
 - a. Včela umí měřit sluneční čas.
 - b. Včela vnímá polarizované světlo.
 - c. Včela vidí skrz oblaky.
4. Jak se jmenoval včelí úl, který měl pouze dvě patra rámkové míry 39 krát 24 cm, která byla od sebe napevno oddělena kovovou mateří mřížkou? Tento úl byl přístupný zezadu a rámkové desky se z něj vytahovaly po drážce.
 - a. ležan
 - b. budečák
 - c. hadcovák
5. Který váček v těle včely může nabýt největšího objemu?
 - a. medný
 - b. jedový
 - c. výkalový
6. K čemu včele slouží tzv. Malpighické trubice?
 - a. k dýchání
 - b. k čištění hemolymfy
 - c. k výrobě včelího jedu
7. Sršni po ulovení včely dávají přednost jedné části jejího těla. Kterého?
 - a. hlavě
 - b. hrudi
 - c. zadečku
8. Včela medonosná má dvě složené oči. Jak se nazývají "očka", ze kterých jsou složené oči složeny?
 - a. ommatidia
 - b. osmitidia
 - c. septitidia

Opylování

Z následujícího seznamu určete rostliny, které pro opylení potřebují hmyz a které potřebují vítr.

jabloň, bříza bělokorá, olše lepkavá, kukuřice setá, mák setý, řepka olejka, třešeň ptačí, ostružiník maliník, žito seté, lípa srdčitá, líska obecná, jetel plazivý

Myslíte si, že jsou větrosnubné rostliny pro hmyz nějak důležité?

Části květu

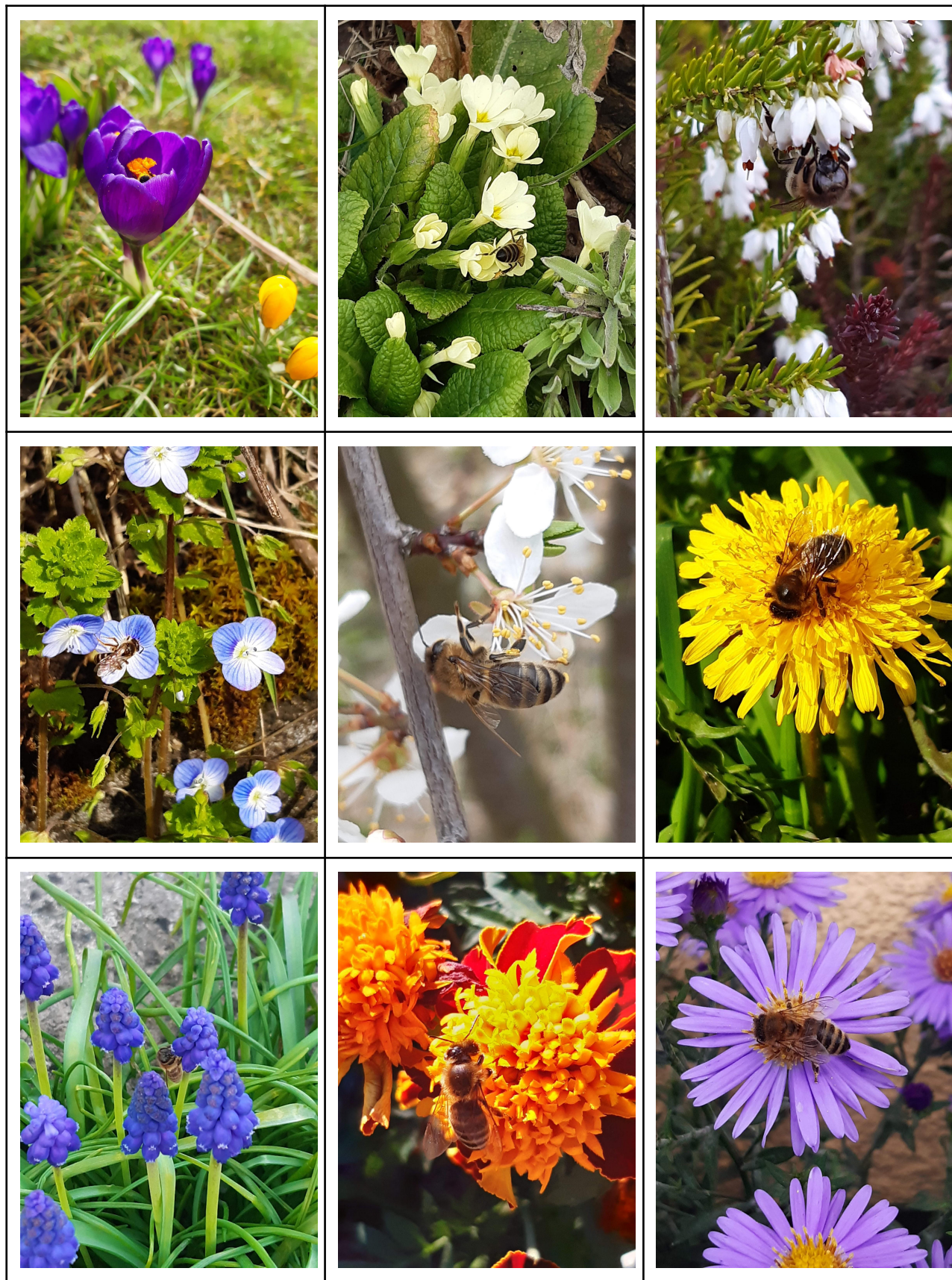
Květ obsahuje několik základních částí:

- **Květní stopka:** Podpírá květ a spojuje ho s rostlinou.
- **Květní lůžko:** Rozšířený konec květní stopky, na kterém jsou uspořádány ostatní části květu.
- **Kalich:** Vnější, obvykle zelené lístky (kalichové lístky), které chrání poupě.
- **Koruna:** Vnitřní, obvykle barevné lístky (korunní lístky), které lákají opylovače.
- **Tyčinky:** Samčí pohlavní orgány, skládající se z prašníku (kde se tvoří pylová zrna) a nitky.
- **Pestík:** Samičí pohlavní orgán, skládající se ze semeníku (obsahuje vajíčka), čnělky a blizny (zachytává pylová zrna).

Zkuste si vytvořit svůj vlastní náčrt květu a doplnit popisky jeho částí. Svůj náčrt pak můžete porovnat s náčrtky na internetu nebo v knížkách.

MÍSTO PRO NÁČRT

Vybrané květy

Poznáte alespoň některé rostliny na fotografiích?

Vybraná řešení

Doplňovačka

1			S	O	S	Á	K				
2			K	U	K	L	A				
3	Č	E	S	N	O						
4		D	Ě	L	N	I	C	E			
5				M	A	T	E	Č	N	Í	K
6					F	I	A	L	K	A	
7			M	O	R						
8			L	Ž	I	Č	K	A			
9			Z	R	C	Á	T	K	O		
10					K	L	O	B	O	U	K
11				D	Ý	M	Á	K			

1. Část ústního ústrojí včely, kterým získává z květů řidší nektar.
2. Vývojové stadium včely po vajíčku.
3. Vchod do úlu.
4. Nejpočetnější včely v úle. Vykonávají téměř všechny potřebné činnosti pro včelstvo.
5. Největší buňka v úle.
6. Jiný název pro violku vonnou.
7. Nebezpečné bakteriální onemocnění včelího plodu.
8. Část ústního ústrojí včely, kterým získává hustší sladinu.
9. Vyústění voskové žlázy včely.
10. Ochrana hlavy včelaře.
11. Jinými slovy "kuřák".

Kvízové otázky

1. Jak se jmenoval propagátor rámkové míry 39 krát 24 cm?
 - a. František Adamec
 - b. Lorenzo Langstroth
 - c. Gregor Mendel
2. Jakou barvu včela nevidí?

- a. zelenou
 - b. modrou
 - c. červenou**
3. Proč včela umí určit polohu Slunce i na zamračené obloze?
- a. Včela umí měřit sluneční čas.
 - b. Včela vnímá polarizované světlo.**
 - c. Včela vidí skrz oblaky.
4. Jak se jmenoval včelí úl, který měl pouze dvě patra rámkové míry 39 krát 24 cm, která byla od sebe napevno oddělena kovovou mateří mřížkou? Tento úl byl přístupný zezadu a rámkové desky se z něj vytahovaly po drážce.
- a. ležan
 - b. budečák**
 - c. hadcovák
5. Který váček v těle včely může nabýt největšího objemu?
- a. medný
 - b. jedový
 - c. výkalový**
6. K čemu včele slouží tzv. Malpighické trubice?
- a. k dýchání
 - b. k čištění hemolymfy**
 - c. k výrobě včelího jedu
7. Sršni po ulovení včely dávají přednost jedné části jejího těla. Kterého?
- a. hlavě
 - b. hrudi**
 - c. zadečku
8. Včela medonosná má dvě složené oči. Jak se nazývají "očka", ze kterých jsou složené oči složeny?
- a. ommatidia**
 - b. osmitidia
 - c. septitidia

Opylování

jabloň, bříza bělokorá, olše lepkavá, kukuřice setá, mák setý, řepka olejka, třešeň ptačí, ostružiník maliník, žito seté, lípa srdčitá, líska obecná, jetel plazivý

Barevně vyznačené rostliny potřebují pro své opylení hmyz.

Ostatní rostliny jsou větrosnubné.

I větrosnubné rostliny jsou důležité pro včely, které na jejich květech mohou sbírat pyl. Typickým příkladem je líska obecná.